

חוקן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.il.co.il

חולין דף ית.

כמה שיעור פגימת המזבח כדי שיפסל?

בנפגם הסייד	בנפגמו אבני המזבח	
בטפח	כדי חגירת הציפורן	לר' שמעון בן יוחאי
בכזית	כדי חגירת הציפורן	לר' אליעזר בן יעקב

טבח שלא הראה סכינו לחכם, ונמצאת סכינו יפה, או שנמצאת אינה יפה, מה הדין?

בנמצאת סכינו יפה	בנמצאת סכינו יפה	
לרבא: מעבירים אותו ומכריזים על בשרו שהוא טריפה	לרב הונא: משמתין אותו	לסתמא דגמ' "דלא פליגי"
מעבירים אותו ומכריזים וכו', ומלכלכים הבשר בפרש	מעבירים אותו ומכריזים על בשרו שהוא טריפה ¹	לרבינא

השוחט במגל קציר² שלא הוחלקו שיניו - בדרך הליכתה, מה הדין?

לענין אכילה	לענין לטהרה מידי נבילה	
אסור	פסולה - טמאה	לבית שמאי
אסור	כשרה - טהורה	לבית הלל

השוחט בתוך הטבעת, ושחט רובה של טבעת ולא יצא מתוכה (שנשאר בה עובי חוט), ובמיעוט אחרון הגרים ויצא חוץ לטבעת, מה דין שחיטתו?

כשהגרים לצד שאר הטבעות	כשהגרים לצד הראש	
לרש"י: שחיטתו כשרה לאית דמפרשי: שחיטתו פסולה ³	שחיטתו פסולה	לרבנן
שחיטתו כשרה	שחיטתו כשרה	לר' יוסי בר' יהודה

¹ והכי ס"ל נמי לרבא בר חיננא, ולכך לא טרח לבדוק את הסכין של אותו טבח שלא בא לפניו לבדוקה, דהא גם אם תמצא יפה, משמתים ומעבירים אותו ומכריזים על בשרו שהוא טריפה.

² מגל קציר יש לו שיניים קטנות וכפופות, אלא שהם נוטות לצד אחד, ואם שוחט בצידם האחר, דהיינו בדרך הליכתו - אין השיניים נרגשות כלל, ולכך אינם אוגרות ואינם חונקות לסימנים.

³ לפירוש הראשון ברש"י שחיטתו כשרה, דאין מקום הגרמה אלא כשהגרים מהקנה לצד הראש - דהיינו שיצא מן הקנה, אבל אם הגרים לצד הראות ששם יש לשאר הטבעות - שחיטתו כשרה, ולא איכפת לן מה שיצא מהטבעת הגדולה, [אכן כל זה אם לא נכנס בתוך שאר הטבעות, אלא רק יצא מהטבעת הגדולה, אולם אם נכנס ג"כ תוך הטבעות האחרות - שחיטתו פסולה, דלפירוש זה שאר הטבעות אינם חשובות מקום שחיטה]. ולפירוש שני ברש"י, שחיטתו פסולה לרבנן, דהגרמה נקרא כל שלא גמר כל השחיטה בטבעת שהתחיל (ולר' יוסי ב"י - רוב שחיטה), ולא משנה לאיזה כיוון הגרים, תמיד פסול. ויוצא לפירוש זה, ששחיטה כשרה היא דוקא בתוך הטבעת, אבל בין טבעת לטבעת אינו מקום שחיטה. ולישנא קמא הוא להיפך, ששחיטה כשרה היא בין טבעת לטבעת, ובתוך הטבעות (מלבד הטבעת הגדולה), אינו מקום שחיטה.

הוֹכַן ע"י סוֹכֵל עֵינן הַדָּף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.il

חולין דף יח.

לרב ושמואל דאמרי דאף ר' יוסי ב"י לא אמר¹ אלא בטבעת הגדולה, אבל בשאר טבעות לא, מה הדין באופנים דלהלן? [תוד"ה אבל].

שחט בשאר טבעות לרוב הטבעת	שחט בשאר טבעות לכל הטבעת	
שחיטתו פסולה	שחיטתו פסולה	לפירוש רש"י ²
שחיטתו פסולה	שחיטתו כשרה ⁴	לאית דמפרשי, ולנראה לפרש בתוס' ³

חולין דף יח:

שחט והגרים כדלהלן, מה הדין?

שחט כולה מעל הטבעת הגדולה	שחט רוב בתוך הטבעת ומיעוט מבחוץ	
פסולה	פסולה	לרבנן
פסולה	כשרה	לר' יוסי ב"י
כשרה	כשרה	לר' חנינא ב"א

ללשון השלישי ברש"י אליבא דרב ושמואל, שחט והגרים במיעוט האחרון לריב"י, מה הדין?

בשאר הטבעות	בטבעת הגדולה	
שחיטתו פסולה - מגזרה דרבנן ⁵	שחיטתו כשרה	שחט רוב חלל הקנה והגרים
שחיטתו פסולה - מדינא	שחיטתו כשרה	שחט רוב משאר טבעת והגרים

¹ בהמשך הגמ' בעמוד ב' אמרינן, שאף שריב"י "כן אמר" בזה ששחיטתו כשרה, מ"מ ס"ל לרב ושמואל שאין הלכה כמותו בזה.

² כבר הזכרנו שלפירוש הראשון ברש"י אין מקום שחיטה בתוך שאר הטבעות אף שהקנה הולך בתוכם, דמקום שחיטה הוא דוקא במקום שיש את הקנה לבדו בלא הטבעות - והיינו בין טבעת לטבעת, או בטבעת הגדולה שהיא מקפת לכל הקנה. ולפי' חידשו רב ושמואל, דאף שס"ל לריב"י שרובו ככולו לענין הגרמה, ולא פסל בהגרים במיעוט אחרון, מ"מ לעשות לשאר הטבעות מקום שחיטה מחמת מה שהם מקיפות לרוב הקנה, זה לא אמרינן, ולכך אם שחט בהם שחיטתו פסולה, וכ"ש אם שחט רק רוב טבעת בשאר טבעות ששחיטתו פסולה, דרוב טבעת הוא פחות מחצי הקנה. ³ נקטנו דלא כדברי המהר"מ, אלא שהנראה לפרש בתוס' הוא כפירוש האית דמפרשי (ולא פירוש חדש), וכדמוכח מרש"י לקמן בעמ' ב' ד"ה הכי קאמר, וע' תוס' רא"ש ובאחרונים.

⁴ האית דמפרשי ס"ל להיפך, שבשאר הטבעות הוא ג"כ מקום שחיטה, ובין הטבעות אינו מקום שחיטה (ולכן אם הגרים ויצא מאיזה טבעת שיהיה החוצה - פסול). ולפי' אם שחט לכל הטבעת ולא הגרים - שחיטתו כשרה גם בשאר טבעות, ורב ושמואל שפסלו מיירי ששחט רק לרוב הטבעת, וכיון ששאר הטבעות אינם מקיפות לכל הקנה אלא לרובו, הרי שאם שחט לרוב הטבעת - לא שחט לרוב הקנה, ולכך שחיטתו פסולה גם אליבא דריב"י. [כן פירשו תוס' ד"ה אבל, וע' ברש"י לקמן בעמ' ב' ד"ה הכי קאמר].

⁵ פי', אף שריב"י ס"ל שאם הגרים אחרי ששחט את הרוב - כשרה, היינו דוקא בטבעת הגדולה, אבל בשאר טבעות שחיטתו פסולה, גזירה רוב חלל הקנה אטו רוב הטבעת, שבשאר טבעות רוב הטבעת אינו רוב חלל הקנה ושחיטתו פסולה מדינא, ולכן גזרינן ברוב חלל הקנה בשאר טבעות.

חוקן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) il.daf@dafyom.co.il

חולין דף יח:

האם נותנים על אדם חומרי המקום שבא משם או לא?

מבבל לבבל, מא"י לא"י, מא"י לבבל ¹	מבבל לא"י	
נותנים עליו	אין נותנים	לאביי
נותנים עליו	בדעתו לחזור: נותנים עליו אין דעתו לחזור: אין נותנים	לרב אשי

שחט במקום הכובע, האם שחיטתו כשרה?

בשיפוע הכובע ולמטה - לצד הגוף	בחודא דכובעא - משיפועו ולמעלה לצד הראש	
שחיטתו כשרה	שחיטתו כשרה	לריש לקיש
שחיטתו כשרה	שחיטתו פסולה	לר' יוחנן ²

שחט בכובע באופן שיפוע באופן שפגע בחיטי ולא נגע, או באופן שפגע ונגע ושייר מקצתו, מה הדין לשיתת רש"י³?

פגע ולא נגע ששחט למטה מהחיטי	פגע ונגע - שחט בחיטי עצמן	
איבעיא - ולא איפשטא	פסולה	לרב פפי
כשרה	כשרה	לרב פפא, רב חייא, ולהילכתא
כשרה	פסולה	למר בר רב אשי

שחט בכובע, באופן שפגע ונגע בחיטי ושייר מקצתו, או באופן ששחט למעלה ולא נגע בחיטי, מה הדין לשיתת תוס' [תוד"ה או].

פגע ולא נגע - ששחט למעלה מהחיטי	פגע ונגע - ששחט בחיטי עצמן	
איבעיא - ואיפשטא	כשרה	לרב פפי
פסולה	כשרה	לרב פפא, רב חייא, למר בר רב אשי, ולהילכתא

¹ וזהו דוקא לענין איסור והיתר, שבני בבל כפופין לבני א"י, אולם לדיני ממונות הוא להיפך, דבני א"י כפופים לבני בבל (תוד"ה כיון).

² מבואר בסוגיא להלן (לפחות לחד לישנא) דר' יוחנן פסק כר' חנינא בן אנטיגנוס שאין פסול מוגרמת אם שחט למעלה מטבעת הגדולה, והיינו כל ששחט משיפוי כובע ולמטה היא כשרה. אלא שר"ל הכשיר אפ"י בשיפוי כובע ולמעלה, ובזה חלק עליו ר' יוחנן שפסולה.

³ רש"י פירש "שחט ולא פגע", היינו ששחט למטה מן החיטי לצד מקום הגוף, ולפ"ז כששחט ופגע בחיטי הוא חידוש יותר גדול להיתר. [ושיתת התוס' להיפך "ששחט ולא פגע", היינו ששחט מהחיטי ולמעלה לצד הראש. ולרש"י באופן זה לכו"ע פסול].